

Niet aansprakelijk bij menselijke fout

MEET RECHT

Ynke Ooykaas,
advocaat van VANDIJK Advocaten
uit Rotterdam, belicht elke
maand een juridische kwestie.

Schipper Ben Hering en zijn broer varen samen op de tanker

Crooswijk. De *Crooswijk* is

geladen met een partij ethanol die eigendom is van Frasart S.A. uit België. Er moet gelost worden bij de firma Lutter Opslag BV. Hering lost conform de aanwijzingen, maar toch gaat het mis. Aan de wal komt door een menselijke fout van een van de werknemers van Lutter parafine bij de ethanol, met een enorme schade tot gevolg. Frasart en zijn verzekeraar dagvaarden Hering en Lutter bv.

In de daarop volgende procedure wordt al snel duidelijk dat Hering niets te verwijten valt. Maar hoe zit dat met het opslagbedrijf?

REDELIJKE KANS

Tussen Lutter en Frasart is een overeenkomst tot stand gekomen waarin de VOTOB-voorwaarden, de algemene voorwaarden voor tankopslag, van toepassing zijn verklaard. Frasart vindt echter dat de VOTOB-voorwaarden niet van toepassing zijn omdat dat bedrijf geen 'redelijke kans heeft gekregen' kennis te nemen van deze voorwaarden. De rechtbank gaat aan deze stelling voorbij; zowel Frasart als Lutter zijn internationaal opererende bedrijven die nu beide partijen niet in Nederland gevestigd zijn geen beroep kunnen doen op de vermetiging van de algemene voorwaarden op basis van 'er geen kennis van hebben kunnen nemen'.

OPZET OF GROVE SCHULD?

De VOTOB-voorwaarden sluiten de aansprakelijkheid van het opslagbedrijf uit voor schade, tenzij deze is veroorzaakt door opzet of grove schuld van het opslagbedrijf. Wanneer is er nu sprake van opzet of grove schuld?

Van opzet zou sprake zijn als Lutter expres parafine aan de ethanol zou hebben toegevoegd. Grote schuld is in de bewoordingen van de rechtbank (en Hoge Raad) op te vatten als bewuste roekeloosheid. Dus het bewust nemen van grote risico's of het bewust nalaten een groot risico te voorkomen. De beoordeling van opzet of grove schuld berust op feiten. Belangrijk daarbij is dat

Ynke Ooykaas, advocaat bij VANDIJK Advocaten.

degene die een ander grove schuld verwijt, dat moet bewijzen (bewijslast). In dit geval moet Frasart dus bewijzen dat Lutter met opzet heeft gehandeld en dat er sprake is van grove schuld. Als dat Frasart niet lukt, wordt de vordering afgewezen. Dit heet ook wel 'bewijslast is bewijsrisico'.

DOM

In dit geval is de verontreiniging van de lading ethanol met parafine te wijten aan een administratieve fout door een werknemer van Lutter. Van opzet is geen sprake. Er is een menselijke fout gemaakt bij de opslag van de lading en het gebruik van pompen en leidingen. Dat was dom, maar het is niet zo dat er onverantwoord grote risico's zijn genomen. De rechtbank oordeelt dan ook dat er nu eenmaal fouten worden eenmaal gemaakt en redelijkerwijs vooraf niet op alle mogelijke menselijke fouten kan worden ingespeeld.

Zo loopt dit dossier niet alleen voor Hering maar ook voor Lutter goed af.